

**ΟΡΘΗ ΕΠΙΑΝΑΛΗΨΗ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΕΕ. ΕΠΕΙΓΟΝ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &

ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ & ΜΗ

ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Αριστοτέλους 19

Ταχ. Κώδικας: 101 87

Πληρ. Φ. Τσαλίκογλου

Τηλέφωνο: 2132161324

E-mail: ddy@moh.gov.gr

Αθήνα, 23 /1/2015

Αρ. Πρωτ.:Γ1α/Γ.Π.109853

ΠΡΟΣ: Όπως Πίνακας Διανομής

ΘΕΜΑ: Συμπληρωματικές / διευκρινιστικές οδηγίες για την αντιμετώπιση περιστατικών πιθανής έκθεσης σε λύσσα

Σχετ:

1. Η υπ' αρ. πρωτ. Υ1/Γ.Π.οικ.52929/3-6-2013 (ΑΔΑ: BEZEΘ-Ω06) εγκύκλιος με θέμα «Επικαιροποιημένες οδηγίες σχετικά με την επαγρύπνηση και την ετοιμότητα για αντιμετώπιση ενδεχόμενων περιστατικών λύσσας μετά από έκθεση σε ζώο που φέρει τον ιό»
2. Το υπ' αρ. πρωτ. οικ.19610/11-12-2014 έγγραφο του ΚΕΕΛΠΝΟ

Οι παρούσες οδηγίες στόχο έχουν να συμπληρώσουν τις ισχύουσες οδηγίες που έχουν ήδη αποσταλεί στις Μονάδες και Υπηρεσίες Υγείας με τη σχετ.1 εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας, ώστε να επιτυγχάνεται ορθή εκτίμηση κινδύνου και ασφαλής διαχείριση του περιστατικού με εξορθολογισμένη χρήση αντιλυσσικών αγωγών σε κάθε άτομο με δυνητική έκθεση στον ιό της λύσσας.

Σημειώνεται ότι **η εκτίμηση κινδύνου επιβάλλεται σε κάθε περιστατικό δυνητικής έκθεσης στον ιό της λύσσας**, ώστε να δίδεται αντιλυσσική αγωγή (εμβόλιο ή εμβόλιο και ορός) εκεί που στοιχειοθετείται κίνδυνος μετάδοσης, επειδή τα χορηγούμενα αναλώσιμα αποτελούν φαρμακευτικά σκευάσματα που δεν θα πρέπει να χορηγούνται άσκοπα, αφού ενέχουν πιθανές παρενέργειες. Επιπλέον τόσο η ανοσοσφαιρίνη (ορός) κατά της λύσσας, όσο και το αντιλυσσικό εμβόλιο, υπόκεινται σε περιορισμούς αναφορικά με τη διαθεσιμότητα, ενώ το κόστος τους είναι ιδιαίτερα υψηλό.

Σε περιστατικά πιθανής έκθεσης σε λύσσα **η εκτίμηση κινδύνου** είναι μια διαδικασία κατά την οποία θα πρέπει να τηρείται (εξαντλείται) το χρονικό περιθώριο, εφόσον αυτό προβλέπεται, για συστηματική και ολοκληρωμένη προσπάθεια ανεύρεσης και ελέγχου του εμπλεκόμενου ζώου, ώστε να είναι διαθέσιμη η κτηνιατρική γνωμάτευση και να αποφεύγεται η άσκοπη χορήγηση αγωγής σε περίπτωση που το ζώο δεν έχει συμπτώματα συμβατά με λύσσα.

Από τα μέχρι τώρα δεδομένα που συλλέγει το ΚΕΕΛΠΝΟ από το 2012, **σε τουλάχιστον 70% των περιστατικών που προσέρχονται στις Υπηρεσίες υγείας λόγω πιθανής έκθεσης σε λύσσα, υπάρχει το χρονικό περιθώριο κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου, πριν τη λήψη απόφασης για χορήγηση αγωγής.**

Παρακαλούμε, η Διοίκηση κάθε Μονάδας Υγείας, να μεριμνήσει ώστε να ενημερωθούν για τις παρούσες οδηγίες, όσοι εμπλέκονται με την υποδοχή και διαχείριση περιστατικών με δυνητική έκθεση σε λύσσα.

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ / ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙ ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΕΩΣ
ΑΤΟΜΟΥ ΠΟΥ ΕΚΤΕΩΗΚΕ ΣΕ ΣΚΥΛΟ, ΓΑΤΑ ή ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΟ ΚΟΥΝΑΒΙ (ΙΚΤΙΔΑ)**

**A. Αρχική υποδοχή του περιστατικού
Αξιολόγηση έκθεσης και περιποίηση τραύματος**

Επί προσελεύσεως σε Μονάδα Υγείας ατόμου που αναφέρει ότι εκτέθηκε σε κάποια από τις προαναφερόμενες κατηγορίες ζώων (εν συντομίᾳ ζώο), αρχικά εξετάζεται η φύση της επαφής με το ζώο (π.χ. αναζητούνται τα τραύματα) και η επαφή κατατάσσεται σε κατηγορία έκθεσης (**Πίνακας 1**), ενώ ταυτόχρονα γίνεται τοπική περιποίηση & καθαρισμός της περιοχής επαφής (π.χ. τραύματος).

Πίνακας 1. Κατηγορίες έκθεσης (σε ζώο) κατά τον Πλαγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ).

Έκθεση Κατηγορίας III	Δήγμα (δάγκωμα) ή εκδορά (γρατσουνιά) που διαπερνά το δέρμα- Κάθε τρώση του δέρματος με τα δόντια ή νύχια του ζώου με ταυτόχρονη εκροή αίματος. Δήγματα στο κεφάλι, στο λαιμό ή στα χέρια και πολλαπλά δήγματα ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο. Επαφή σίελου ή νευρικού ιστού του ζώου με βλεννογόνο ή με λύση συνέχειας του δέρματος (π.χ. ανοιχτό τραύμα, μη επουλωμένη πληγή).
Έκθεση Κατηγορίας II	Μικρής έντασης δαγκώματα, χωρίς εκροή αίματος (που δεν διαπερνούν το δέρμα). Εκδορές, γρατσουνιές, αμυχές ή κακώσεις που προκαλούνται από ένα ζώο, χωρίς εκροή αίματος. Επαφή σίελου ή νευρικού ιστού του ζώου με επιφανειακές λύσεις συνεχείας του δέρματος.
Έκθεση κατηγορίας I - <u>Δεν θεωρείται έκθεση</u>	Επαφή όπως χάϊδεμα, κράτημα ενός ζώου ή επαφή σίελου ή νευρικού ιστού με ακέραιο δέρμα ή οποιαδήποτε επαφή με αίμα, ούρα ή κόπρανα ενός ζώου δε συνιστά έκθεση.

Σε περίπτωση που το τραύμα χρειάζεται συρραφή, αυτή όσο είναι εφικτό θα πρέπει να καθυστερήσει, ώστε να γίνει μετά την χορήγηση του ορού, σε περίπτωση που αυτό αποφασιστεί κατά την περαιτέρω διαχείριση του περιστατικού. Αφού ολοκληρωθούν οι τοπικοί χειρισμοί στην περιοχή επαφής (καθαρισμός/αντισηψία κλπ) και ενδεχομένως αποφασισθεί η συνήθης αντιμικροβιακή ή αντιτετανική αγωγή, **η περαιτέρω διαχείριση** του περιστατικού, και ιδιαίτερα η εκτίμηση αν χρήζει ή όχι αντιλυσσικής αγωγής, **συστήνεται να συντονίζεται από τον υπεύθυνο ιατρό λύσσας της Μονάδας Υγείας ή/και από λοιμωξιολόγο, ειδικό παθολόγο ή παιδιάτρο, ο οποίος είναι ενήμερος για τις παρούσες οδηγίες.**

B. Περαιτέρω διαχείριση του περιστατικού

1. Αξιολόγηση υποψίας λύσσας στο ζώο με βάση την περιγραφή του εξεταζόμενου

Μετά την τοπική χειρουργική περιποίηση του τραύματος, πρέπει να ζητείται από τον εξεταζόμενο (ή αυτόπτη μάρτυρα) να περιγράψει το συμβάν και με βάση τις πληροφορίες αυτές αξιολογείται αρχικά αν το ζώο εμφάνιζε ισχυρή ή μη ισχυρή υποψία για λύσσα κατά τη διάρκεια του συμβάντος. Ένα ζώο (σκύλος ή γάτα) που πάσχει από λύσσα συνήθως έχει χαρακτηριστική εικόνα με δραστική αλλαγή συμπεριφοράς ή νευρολογικές διαταραχές (**Πίνακας 2**). Εφόσον το ζώο παρουσίαζε ένα ή περισσότερα σημεία του **Πίνακα 2**, τότε το ζώο εμφανίζει **ισχυρή υποψία** για λύσσα με βάση την περιγραφή του εξεταζόμενου.

Εφόσον το ζώο:

α) δεν παρουσίαζε κανένα από τα σημεία του **Πίνακα 2**, ή

β) είναι άγνωστο αν το ζώο παρουσίαζε κάποιο από τα σημεία του **Πίνακα 2** και το συμβάν εμπίπτει σε έστω μία συνθήκη προκλητής επίθεσης (η επίθεση του ζώου αποτελεί αναμενόμενη αντίδραση σε κάποιο ερεθίσμα) (**Πίνακας 3**),
τότε το ζώο εμφανίζει **μη ισχυρή υποψία** για λύσσα με βάση την περιγραφή του εξεταζόμενου.

Πίνακας 2. *Εικόνα ζώου συμβατή με λύσσα (ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω)*

Παράλυση*, συνήθως στο ένα ή και τα δύο πίσω άκρα
Σπασμοί*
Επίθεση σε αόρατα ή άψυχα αντικείμενα*
Έντονη αλλαγή της συνηθισμένης συμπεριφοράς του και μη αναμενόμενη υπερβολική επιθετικότητα* (ισχύει μόνο για ζώο που ο εξεταζόμενος παρατηρεί συχνά και επομένως μπορεί να αξιολογήσει μία ασυνήθιστη αλλαγή)
Ασυνήθιστη αλλαγή στο γαύγισμα - νιασύρισμα ή ξαφνική βραχνάδα* (ισχύει μόνο για ζώο που ο εξεταζόμενος παρατηρεί συχνά και επομένως μπορεί να αξιολογήσει μία ασυνήθιστη αλλαγή)
Υπερβολική, <u>μη αναμενόμενη σιελόρροια*</u>
Αδυναμία λήψης νερού ή τροφής παρά τις <u>επαναλαμβανόμενες προσπάθειες</u> του ζώου να πλησιάσει το νερό ή την τροφή*
Εντός 15 ημερών μετά από την έκθεση, το ζώο βρέθηκε νεκρό χωρίς προφανές αίτιο

*όταν δεν μπορεί να αποδοθεί σε άλλο γνωστό ή προφανές αίτιο

Πίνακας 3. *Συνθήκες προκλητής επίθεσης σκύλου ή γάτας, που δεν συμβαδίζουν (συνήθως) με λύσσα (ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω)*

Το ζώο ήταν σε κατάσταση άμυνας
Το ζώο ήταν σε κατάσταση stress (π.χ. τραυματισμός, καβγάς με άλλο ζώο)
Το συγκεκριμένο ζώο είναι εκ φύσεως επιθετικό
Ο εξεταζόμενος έκανε απόπειρα να αγγίξει ή να πλησιάσει το ζώο ενώ δεν το γνώριζε επαρκώς
Εάν ήταν σκύλος: ο εξεταζόμενος διήρθε τροχάδην ή με δίκυκλο μπροστά από το ζώο
Εάν ήταν σκύλος: βρισκόταν μαζί με ένα ή περισσότερα σκυλιά (π.χ. αγέλη) όταν έγινε η επίθεση
Εάν ήταν σκύλος: προστάτευε την «περιοχή» του
Ήταν τέτοιες οι συνθήκες που ήταν αναμενόμενη η επίθεση του ζώου για οποιοδήποτε λόγο

Ανάλογη δραστική αλλαγή συμπεριφοράς και νευρολογικές παραλύσεις είναι επίσης αναμενόμενα σε ένα κατοικίδιο κουνάβι (ικτίδα) που πάσχει από λύσσα.

Προσοχή! Από τον εξεταζόμενο ζητείται απλώς να περιγράψει την εικόνα του ζώου και τις συνθήκες της επίθεσης και όχι να αξιολογήσει αν το ζώο παρουσίαζε υποψία λύσσας.

Η πρώιμη αυτή εκτίμηση σχετικά με τη λύσσα στο ζώο με βάση τη διαθέσιμη μαρτυρία του εξεταζόμενου δεν **αντικαθιστά τον κτηνιατρικό έλεγχο**, βοηθά όμως στον προσδιορισμό της μέγιστης διάρκειας του διαθέσιμου χρονικού περιθώριου για την πραγματοποίηση του εν λόγω κτηνιατρικού ελέγχου (διάστημα αναμονής). Ο κτηνιατρικός έλεγχος του εμπλεκόμενου ζώου **θα πρέπει να επιδιώκεται το συντομότερο δυνατό σε κάθε περίπτωση έκθεσης**, καθώς συμβάλλει καθοριστικά στην απόφαση αν είναι απαραίτητη ή όχι η χορήγηση μετα-εκθεσιακής προφυλακτικής αγωγής.

Ωστόσο, σε κάθε περιστατικό συστήνεται να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες υπό τις οποίες έγινε η έκθεση στο ζώο και να πραγματοποιείται κατά το δυνατό εξατομικευμένη εκτίμηση κινδύνου.

2. Καθορισμός διαστήματος αναμονής μέχρι τη λήψη απόφασης από θεράποντα ιατρό για ενδεχόμενη χορήγηση αγωγής

Στο σημείο αυτό ο θεράπων ιατρός, με τα δεδομένα που έχει ήδη στη διάθεσή του, καθορίζει το «διάστημα αναμονής», δηλαδή **το επιτρεπτό χρονικό διάστημα από τη στιγμή της έκθεσης μέχρι τη στιγμή που θα λάβει την απόφαση αν στο συγκεκριμένο περιστατικό είναι απαραίτητη η χορήγηση αντιλυσσικής αγωγής**. Εφόσον το διάστημα αναμονής εξαντληθεί ΚΑΙ η αγωγή κριθεί απαραίτητη, τότε αυτή θα πρέπει να χορηγηθεί άμεσα.

Το διάστημα αναμονής αντιπροσωπεύει **ασφαλές χρονικό περιθώριο** για τον εξεταζόμενο, στη διάρκεια του οποίου μπορεί και πρέπει να πραγματοποιηθεί **κάθε δυνατή προσπάθεια για τον κτηνιατρικό έλεγχο (κτηνιατρική παρακολούθηση)** του ζώου όσο το δυνατόν ταχύτερα, ώστε ο θεράπων να πληροφορηθεί το αποτέλεσμα της αρχικής εξέτασης και με βάση αυτό, να εκτιμήσει την ανάγκη χορήγησης αγωγής.

Η διάρκεια του διαστήματος αναμονής εξαρτάται από τους παρακάτω παράγοντες (**Πίνακας 4**):
 α) την κατηγορία έκθεσης (κατ. III ή II)
 β) την ανατομική περιοχή του εξεταζόμενου που εκτέθηκε (π.χ. δήγμα στον τράχηλο)
 γ) την υποψία λύσσας στο ζώο από την δοθείσα περιγραφή και
 δ) την γεωγραφική περιοχή η οποία συνδέεται με το συμβάν.

Πίνακας 4.: Χρονικό ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΝΑΜΟΝΗΣ από την στιγμή της έκθεσης σε σκύλο, γάτα ή κατοικίδιο κοννάβι (ικτίδα) μέχρι τη τελική λήψη απόφασης για την ανάγκη αντιλυσσικής αγωγής.

	ΥΠΟΨΙΑ ΛΥΣΣΑΣ ΣΤΟ ΖΩΟ (από περιγραφή εξεταζόμενου <u>Πίνακας 2,</u> <u>Πίνακας 3</u>)	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ</u> II	<u>ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ</u> III
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΨΗΛΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	Ισχυρή	εμβόλιο σε 24 ΩΡΕΣ	►εμβόλιο άμεσα ►ορός σε 24 ΩΡΕΣ ^{1,2,4}
	Μη ισχυρή	εμβόλιο σε 72 ΩΡΕΣ	εμβόλιο και ορός σε 72 ΩΡΕΣ ^{3,4}
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ Η ΧΑΜΗΛΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	Ισχυρή ⁵	εμβόλιο σε 72 ΩΡΕΣ	εμβόλιο και ορός σε 24 ΩΡΕΣ ⁴
	Μη ισχυρή	72 ΩΡΕΣ. ΔΕΝ συστήνεται όμως αγωγή, ακόμα και αν παρέλθει το διάστημα αναμονής και ΔΕΝ σταθεί εφικτός ο κτηνιατρικός έλεγχος	

¹ εάν πρόκειται για δίγμα σε λαιμό, πρόσωπο, κεφαλή ή άκρο χέρι, για πολλαπλά δίγματα ή για ιδιαιτέρως βαθύ δίγμα με ταυτόχρονη ισχυρή υποψία λόσσας στο εμπλεκόμενο ζώο, συστίνεται να τηρηθεί διάστημα αναμονής μόνο 12 ωρών από την έκθεση για τη χορήγηση ορού, προκειμένου να πραγματοποιηθεί κατεπείγουσα προσπάθεια κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου και λήψης σχετικής γνωμάτευσης.

² στο διάστημα των 24 ωρών από την έκθεση πραγματοποιείται επείγουσα προσπάθεια κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου και λήψης σχετικής γνωμάτευσης.

³ εάν πρόκειται για δίγμα σε λαιμό, πρόσωπο, κεφαλή ή άκρο χέρι, για πολλαπλά δίγματα ή για ιδιαιτέρως βαθύ δίγμα, με ΜΗ ισχυρή υποψία λόσσας στο εμπλεκόμενο ζώο, συστίνεται να χορηγηθεί άμεσα εμβόλιο και να τηρηθεί διάστημα αναμονής μέγιστης διάρκειας μέχρι 72 ωρών από την έκθεση όσον αφορά τη χορήγηση ορού. Στο διάστημα των 72 ωρών γίνεται προσπάθεια κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου και λήψης σχετικής γνωμάτευσης.

⁴ η χορήγηση ορού μπορεί να γίνει μέχρι 7 ημέρες μετά από την χορήγηση της 1^{ης} δόσης εμβολίου. Πέραν των 7 ημερών αντενδείκνυται, καθώς παράγονται ικανές ποσότητες αντισωμάτων από την ενεργητική ανοσοποίηση (εμβόλιο) και υπάρχει περίπτωση αλληλεξουδετέρωσης.

⁵ σε περιοχή Ενδιάμεσης ή Χαμηλής επικινδυνότητας όταν με βάση τη μαρτυρία του εξεταζόμενου προκύπτει ισχυρή υποψία λόσσας στο εμπλεκόμενο ζώο, καθώς δεν υπάρχουν ενδείξεις κυκλοφορίας λόσσας στα ζώα των περιοχών αντών, συστίνεται αν είναι δυνατόν να συμβουλευτείτε τοπικό κτηνιατρό (π.χ. κτηνιατρό του τοπικού Κτηνιατρικού Τμήματος ασχολούμενο με τη λόσσα ή συνεργαζόμενο με το Δήμο κτηνιατρό ή ιδιώτη κτηνιατρό) για την καλύτερη εκτίμηση κινδύνου.

Ο ιατρός θα πρέπει να ενημερώσει τον εξεταζόμενο για την **ανάγκη και το χρόνο της δεύτερης επίσκεψης στο τέλος του συστηνόμενου διαστήματος αναμονής**, ο οποίος και πρέπει να αναγράφεται καθαρά στην **Εντολή Κτηνιατρικής Παρακολούθησης Ζώου** (συνημμένο). Αντίγραφο της Εντολής Κτηνιατρικής Παρακολούθησης υπογεγραμμένο από τον θεράποντα ιατρό, πρέπει να επιδίδεται στον εξεταζόμενο.

Διευκρινίζεται ότι ο εξεταζόμενος μπορεί να προσέλθει εκ νέου στην Μονάδα Υγείας (2^η επίσκεψη) ακόμα και πριν τη λήξη του διαστήματος αναμονής, εφόσον όμως έχει πραγματοποιηθεί τουλάχιστον μία συστηματική και ολοκληρωμένη απόπειρα κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου ή έχει αποκλειστεί κάθε δυνατότητα κτηνιατρικού ελέγχου στο ζώο.

- Αν η πιθανή έκθεση στη λόσσα συνέβη **σε αδέσποτο ζώο**, ο εξεταζόμενος θα πρέπει άμεσα να προσέλθει με την **εντολή παρακολούθησης στον Δήμο**, στα διοικητικά όρια του οποίου έλαβε χώρα το συμβάν, προκειμένου το συγκεκριμένο εμπλεκόμενο ζώο να εντοπισθεί και να εκτιμηθεί κτηνιατρικά.
- Αν η πιθανή έκθεση στη λόσσα έγινε **σε δεσποζόμενο ζώο**, ο εξεταζόμενος θα πρέπει να ενημερώσει τον **ιδιοκτήτη** να μεριμνήσει άμεσα για τον κτηνιατρικό έλεγχο του ζώου του, γνωστοποιώντας του την εντολή παρακολούθησης.

Σημειώνεται ότι **ο κτηνιατρικός έλεγχος** από τον Δήμο για το αδέσποτο και από τον ιδιοκτήτη του ζώου για το δεσποζόμενο ζώο **είναι υποχρεωτικός**, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Ν. 4039/2012, Ν.4235/2014).

Ο θεράπων ιατρός πρέπει να εξηγήσει στον εξεταζόμενο ότι ο ίδιος είναι οπιμαντικός κρίκος της αλυσίδας λήψης αποφάσεων για την προφύλαξή του. Αυτό αυξάνει την πιθανότητα ενεργής συμμετοχής του στην διαδικασία ελέγχου του ζώου, καθώς ο εξεταζόμενος αισθάνεται ότι εμπλέκεται σε αυτή.

Ο εξεταζόμενος πρέπει να φροντίζει να διατηρεί το αντίγραφο της εντολής παρακολούθησης και να το προσκομίζει στις επόμενες επισκέψεις του στις Υπηρεσίες Υγείας ή σε άλλη αρμόδια Αρχή. Διευκολύνει τόσο τον εξεταζόμενο, όσο και τον επιαγγελματία υγείας που θα αναλάβει το περιστατικό σε μεταγενέστερες επισκέψεις, καθώς πιστοποιεί την έκθεση και προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά του περιστατικού.

Ο εξεταζόμενος θα πρέπει επίσης να ενημερώνεται από τον θεράποντα ιατρό ότι **η ακριβής τήρηση των οδηγιών και χρονοδιαγραμμάτων είναι σημαντική για την διαφύλαξη της υγείας του.**

Επιπλέον, η Μονάδα Υγείας πρέπει να διατηρεί το πρωτότυπο της εντολής παρακολούθησης και να αποστέλλει αντίγραφο στην αρμόδια Διεύθυνση Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου για την άμεση ενημέρωσή της για το περιστατικό, την παρακολούθηση της μετέπειτα πορείας της αγωγής του και προκειμένου να έρθει σε επαφή με τον ιδιοκτήτη του ζώου, αν είναι δεσποιζόμενο, ή τον αρμόδιο Δήμο, αν είναι αδέσποτο, για την υπενθύμιση της υποχρέωσής του να μεριμνήσει για τον άμεσο κτηνιατρικό έλεγχο του ζώου.

Σε περίπτωση που ο κτηνιατρικός έλεγχος (κτηνιατρική παρακολούθηση) του ζώου καταστεί εφικτός, εφόσον κατά την αρχική (πρώτη) εξέταση το ζώο δεν εμφανίζει συμπτωματολογία συμβατή με λύσσα (αρχικά έστω και προφορική ενημέρωση από τον εξετάζοντα κτηνίατρο), και εξακολουθεί να μην εμφανίζει συμπτώματα συμβατά με λύσσα καθ' όλο το διάστημα παρακολούθησης μέχρι να συμπληρωθούν 15 ημέρες από την έκθεση, **η εκ νέου επίσκεψη του εξεταζόμενου στη Μονάδα Υγείας αναβάλλεται και δεν χρειάζεται να χορηγηθεί αντιλυσσική αγωγή.**

3. Διαχείριση εξεταζόμενου που προσέρχεται στη Μονάδα Υγείας, αφού έχει εξαντληθεί ή παρέλθει το διάστημα αναμονής

Εάν το διάστημα αναμονής έχει εξαντληθεί (2^η επίσκεψη του εξεταζόμενου) ή έχει παρέλθει (1^η επίσκεψη του εξεταζόμενου με καθυστέρηση, μετά την έκθεσή του σε ζώο), τότε ο ιατρός θα πρέπει να κρίνει άμεσα αν πρέπει να χορηγηθεί αγωγή. Σημειώνεται ότι η [Εντολή Κτηνιατρικής Παρακολούθησης Ζώου](#) μπορεί να χορηγηθεί στον εξεταζόμενο ακόμα και μετά την έναρξη της αγωγής του, γιατί έχει νόημα να βρεθεί και να ελεγχθεί το ζώο και όσο διαρκεί η αγωγή.

➤ Σε περιοχές [υψηλής επικινδυνότητας](#):

Συστήνεται να χορηγηθεί άμεσα αγωγή.

Ειδικά για την περίπτωση 1^{ης} επίσκεψης του εξεταζόμενου με καθυστέρηση στη Μονάδα Υγείας και εφόσον:

- πρόκειται για κατηγορία έκθεσης III και
- η υποψία λύσσας στο ζώο με βάση την περιγραφή του εξεταζόμενου κρίνεται ως μη ισχυρή, η αγωγή πρέπει να ξεκινήσει άμεσα με την χορήγηση εμβολίου, **η χορήγηση του ορού όμως μπορεί να αναβληθεί μέχρι 24 ώρες** από την 1^η δόση του εμβολίου, διάστημα που θα πρέπει να αναγραφεί ως συστηνόμενο διάστημα αναμονής στην [Εντολή Κτηνιατρικής Παρακολούθησης Ζώου](#). Στο διάστημα αυτό μπορεί να επιχειρηθεί μία ώστατη προσπάθεια κτηνιατρικού έλεγχου του ζώου, αν υπάρχει η δυνατότητα να ολοκληρωθεί με λήψη της σχετικής γνωμάτευσης όσο είναι δυνατόν πιο **άμεσα**.

➤ Σε περιοχές [ενδιάμεσης ή χαμηλής επικινδυνότητας](#):

Δε συστήνεται η χορήγηση αγωγής.

Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση που από την περιγραφή του εξεταζομένου προκύπτει ισχυρή υποψία λύσσας στο ζώο, όπου **συστήνεται να γίνει εκτάκτως επαναξιολόγηση της δοθείσας περιγραφής από κτηνίατρο**. Αν τελικώς και με βάση την περιγραφή του εξεταζόμενου, το ζώο πράγματι εμφάνιζε ισχυρή υποψία λύσσας, **συστήνεται η άμεση χορήγηση αγωγής** στον εξεταζόμενο και η ενημέρωση της τοπικής Κτηνιατρικής Υπηρεσίας για ενδεχόμενο κρούσμα λύσσας σε ζώο της περιοχής.

4. Επισημάνσεις σχετικά με τη χορήγηση αντιλυσσικής αγωγής

Ο θεράπων ιατρός θα πρέπει να διερευνά αν ο εξεταζόμενος κατά το παρελθόν έχει λάβει **προληπτικό ή μετα-εκθεσιακό εμβολιασκό σχήμα** (τουλάχιστον 3 συνεχόμενες δόσεις αντιλυσσικού εμβολίου είτε ως μετα-εκθεσιακό είτε ως προληπτικό εμβολιασμό). Στην περίπτωση

αυτή ο εξεταζόμενος θεωρείται εμβολιασμένος για διάστημα τουλάχιστον 10 ετών και η αγωγή μετά από τυχόν έκθεση περιλαμβάνει μόνο δύο δόσεις εμβολίου (ημέρες 0 & 3), ενώ αντενδείκνυται η χορήγηση ορού. **Εξαίρεση:** αν ο εξεταζόμενος είναι ανοσοκατεσταλμένος, συστήνεται η χορήγηση πλήρους σχήματος εμβολιασμού 5 δόσεων (ημέρες 0, 3, 7, 14, 28) και αντιλυσσικής ανοσοσφαιρίνης (ορού).

Το εμβόλιο χορηγείται **αυστηρά ενδομυϊκά** στον δελτοειδή στους ενήλικες και στο προσθιοπλάγιο τμήμα του μηρού σε βρέφη και παιδιά. **Δεν πρέπει να χορηγείται** στο γλουτό λόγω καθυστέρησης ή/και αποτυχίας ανοσολογικής απάντησης.

Οι επαγγελματίες υγείας πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα παρακάτω σημεία για την προστασία του εκτεθειμένου έναντι της λύσσας:

1) **Το μετα-εκθεσιακό σχήμα για το αντιλυσσικό εμβόλιο είναι 5 δόσεις (0, 3, 7, 14 & 28 ημέρες μετά την έκθεση), οι οποίες πρέπει να χορηγηθούν ΟΛΕΣ για να επιτευχθεί κατάλληλη προστασία.** Εκτός από την περίπτωση που το εμπλεκόμενο στην έκθεση ζώο αποδεικνύεται υγιές, ο εμβολιασμός δεν θα πρέπει να διακόπτεται. **Θα πρέπει να επισημαίνεται στον εξεταζόμενο ότι είναι απαραίτητη η ολοκλήρωση του εμβολιαστικού σχήματος** (π.χ. θα πρέπει να συνεχίσει τις αναμνηστικές δόσεις στην οικεία Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας). Καθυστέρηση μερικών ημερών δεν σημαίνει επανέναρξη του εμβολιασμού, απλά απαιτείται η συμπλήρωση των υπολειπόμενων δόσεων μέχρι τις προβλεπόμενες 5.

2) **Η ειδική ανοσοσφαιρίνη (ορός) κατά της λύσσας χορηγείται σε δόση 20 I.U./kg Βάρους Σώματος.** Δόσεις μικρότερες του προβλεπόμενου ΔΕΝ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, γιατί δεν παρέχουν προστατευτικό επίπεδο αντισωμάτων.

3) **Σε περίπτωση έκθεσης σε ζώο το οποίο επιβεβαιώνεται εργαστηριακά ότι έχει λύσσα:** χορηγείται το σχήμα των 5 εμβολίων και η αντιλυσσική ανοσοσφαιρίνη σε όλα τα εκτεθέντα άτομα, οποτεδήποτε καταστεί εφικτή η επικοινωνία/εντοπισμός τους, ακόμη και αν αυτό καθυστερήσει.

Τονίζεται ότι οποτεδήποτε καταστεί εφικτός ο έλεγχος του ζώου και αυτό δεν παρουσιάζει συμπτώματα συμβατά με λύσσα ή αποκλειστεί εργαστηριακώς η λύσσα, **η αγωγή δεν είναι αναγκαία και σε περίπτωση που έχει ήδη ξεκινήσει πρέπει να διακόπτεται.**

5. Διατομεακή συνεργασία για τη διαχείριση περιστατικών με πιθανή έκθεση στη λύσσα

Στο πλαίσιο της ασφαλούς και αποτελεσματικής διαχείρισης των περιστατικών πιθανής έκθεσης στον ίό της λύσσας, της ενίσχυσης της εκτίμησης κινδύνου και της ορθολογικής διαχείρισης των αναλογίων, είναι απαραίτητο να πραγματοποιούνται συγκεκριμένες διατομεακές ενέργειες από τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες υγείας, τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου (αν πρόκειται για αδέσποτο ζώο) και τους κτηνιάτρους με τη συμμετοχή και του ιδίου του εξεταζόμενου και του ιδιοκτήτη του εμπλεκόμενου ζώου:

I. Μονάδα Υγείας

➤ Άμεση αποστολή αντιγράφου της [Εντολής Κτηνιατρικής Παρακολούθησης Ζώου](#) στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου (μέσω φαξ, βλέπε συνημμένο [κατάλογο Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας](#)). Η Μονάδα Υγείας σκόπιμο είναι να φυλάσσει την Εντολή Κτηνιατρικής Παρακολούθησης Ζώου για τουλάχιστον 6 μήνες.

➤ Επίδοση αντιγράφου της [Εντολής Κτηνιατρικής Παρακολούθησης Ζώου](#) στον εξεταζόμενο, προκειμένου ο ίδιος να απευθυνθεί άμεσα στον υπεύθυνο Δήμο (αν πρόκειται για αδέσποτο ζώο) ή στον ιδιοκτήτη του ζώου (αν πρόκειται για δεσποιζόμενο ζώο).

➤ Εφόσον αποφασίστηκε τελικώς η χορήγηση αγωγής: Συμπλήρωση και αποστολή στο ΚΕΕΛΠΝΟ και στην οικεία Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου του [Δελτίου Άμεσης Δήλωσης Περιστατικού Με Πιθανή Έκθεση στον Ίο της Λύσσας](#) (συνημμένο), στο οποίο είναι σκόπιμο να αναγράφεται η συνολική αγωγή (εμβόλιο, ή/και ορός) που χορηγήθηκε τελικώς στον εξεταζόμενο, **αφού** έχει ολοκληρωθεί η διαχείρισή του από τη Μονάδα Υγείας (πρώτη και δεύτερη επίσκεψη).

II. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

- Επικοινωνία με τους:
  - Εξεταζόμενο, για τη λήψη πληροφοριών γύρω από τις συνθήκες της έκθεσης και το ζώο που εμπλέκεται και για την υπενθύμιση και επιβεβαίωση της εκ νέου προσέλευσής του σε Μονάδα Υγείας για λήψη της αγωγής στο πέρας του διαστήματος αναμονής.
  - Δήμο της περιοχής της έκθεσης αν πρόκειται για αδέσποτο ζώο για υπενθύμιση υποχρέωσης κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου και άμεση ενημέρωση
  - Ιδιοκτήτη του ζώου αν πρόκειται για δεσποιζόμενο ζώο για υπενθύμιση υποχρέωσης να μεριμνήσει για κτηνιατρικό έλεγχο ζώου και άμεση ενημέρωση
  - Εξετάζοντα κτηνίατρο για την πορεία του κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου.
  - Επίβλεψη της ολοκλήρωσης της αγωγής στον εξεταζόμενο (ολοκλήρωση εμβολιαστικού σχήματος).
  - Μέριμνα για συμπλήρωση και αποστολή του [Δελτίου Διερεύνησης Περιοτατικού Με Πιθανή Έκθεση στον Ιό της Λύσσας](#) (συνημμένο). Ιδιαίτερα σε περίπτωση εργαστηριακά επιβεβαιωμένου για λύσσα ζώου, να συμπληρώνεται ο πίνακας εκτεθειμένων (δεύτερη σελίδα του Δελτίου), όπου αναφέρονται και άλλα άτομα τα οποία τυχόν εκτέθηκαν στο ιδιο ζώο, μετά από την ολοκλήρωση της διερεύνησης επαφών (εντοπισμός ατόμων που εκτέθηκαν στον διάστημα που το ζώο ήταν μεταδοτικό, σε συνεργασία με την τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία).

III. Δήμος και συνεργαζόμενος Κτηνίατρος (αν πρόκειται για αδέσποτο ζώο)

- Μέριμνα για την άμεση ανεύρεση του εμπλεκόμενου ζώου με την βοήθεια του εξεταζόμενου (ή αυτόπτη μάρτυρα) και τον συνακόλουθο κτηνιατρικό έλεγχο, όπως προβλέπει και η κείμενη νομοθεσία (Ν. 4039/2012 και Ν. 4235/2014).
- Άμεση κοινοποίηση από τον εξετάζοντα κτηνίατρο (συνεργαζόμενο με το Δήμο) της γνωμάτευσης από την αρχική εξέταση του ζώου στον εξεταζόμενο ΚΑΙ στον θεράποντα ιατρό του ΚΑΙ στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου, αρχικά προφορικώς για λόγους αμεσότητας και στη συνέχεια γραπτώς (βλέπε συνημμένο [τηλεφωνικό κατάλογο Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας](#)).
- Άμεση ειδοποίηση από τον συνεργαζόμενο με το Δήμο κτηνίατρο του εξεταζόμενου και του θεράποντος ιατρού και της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου, σε περίπτωση που παρουσιαστεί συμβατή συμπτωματολογία και επομένως υποψία λύσσας στο ζώο, κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης.

IV. Ιδιοκτήτης ζώου και Κτηνίατρος που θα ελέγξει το ζώο, (αν πρόκειται για δεσποιζόμενο ζώο)

- Μέριμνα για τον άμεσο κτηνιατρικό έλεγχο του ζώου όπως προβλέπει και η νομοθεσία (Ν. 4039/2012 και Ν. 4235/2014).
- Άμεση κοινοποίηση από τον εξετάζοντα κτηνίατρο της γνωμάτευσης από την αρχική εξέταση του ζώου, στον εξεταζόμενο ΚΑΙ στον θεράποντα ιατρό του ΚΑΙ στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου, αρχικά προφορικώς για λόγους αμεσότητας, και στη συνέχεια γραπτώς (βλέπε συνημμένο [τηλεφωνικό κατάλογο Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας](#)).
- Άμεση ειδοποίηση από τον εξετάζοντα κτηνίατρο, του εξεταζόμενου και του θεράποντος ιατρού και της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου, σε περίπτωση που παρουσιαστεί συμβατή συμπτωματολογία και επομένως υποψία λύσσας στο ζώο, κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ / ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙ ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΕΩΣ ΑΤΟΜΟΥ ΠΟΥ ΕΚΤΕΘΗΚΕ ΣΕ ΑΓΡΙΟ ΖΩΟ

Σε περιστατικά έκθεσης σε άγριο ζώο κατηγορίας έκθεσης III σε περιοχές **ενδιάμεσης επικινδυνότητας**, συστήνεται να χορηγείται άμεσα εμβόλιο και ορός επί της προσελεύσεως του εξεταζόμενου.

Αν το εμπλεκόμενο άγριο ζώο είναι διαθέσιμο, μπορεί να χορηγείται άμεσα η 1^η δόση εμβολίου και να τηρείται διάστημα αναμονής μέχρι **72** ώρες από την χρονική στιγμή της έκθεσης μέχρι τη χορήγηση του ορού, προκειμένου να δοθεί χρόνος για τον εργαστηριακό έλεγχο για λύσσα.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ / ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΕΠΑΦΗΣ ΜΕ ΕΜΒΟΛΙΟ-ΔΟΛΩΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ

Η Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων πραγματοποιεί 1-2 φορές κατ' έτος εκστρατεία από αέρος διασποράς εμβολίων- δολωμάτων κατά της λύσσας, διάρκειας μερικών εβδομάδων έκαστη, στη Βόρεια Ελλάδα και σε περιοχές της Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας. Οι εκστρατείες θα επαναλαμβάνονται έως ότου επιτευχθεί ικανοποιητική ανοσία στην άγρια πανίδα, με στόχο τον περιορισμό και εξάλειψη της λύσσας από την χώρα μας.

Τα εμβόλια-δολώματα που χρησιμοποιούνται για αυτό το σκοπό περιέχουν ζωντανό εξασθενημένο ιό λύσσας (SAG-2) για την από του στόματος ανοσοποίηση και την δημιουργία βιολογικού φραγμού στη μετάδοση της λύσσας στον ζωικό πληθυσμό (κυρίως στην κόκκινη αλεπού).

Τυχόν έκθεση ανθρώπου σε εμβόλιο-δόλωμα είναι χαμηλού κινδύνου και σχετικός [αλγόριθμος αντιμετώπισης περιστατικών με έκθεση σε εμβόλιο-δόλωμα](#), έχει ήδη κοινοποιηθεί στις Μονάδες και Υπηρεσίες Υγείας με την εγκύλιο της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής, ΑΠ Y1/Γ.Π. 93642/ 23-10-2013 και βρίσκεται επίσης αναρτημένος στον δικτυακό τόπο του ΚΕΕΛΠΝΟ (www.keelpno.gr).

Κρίνεται σκόπιμο **κάθε περιστατικό πιθανής έκθεσης σε εμβόλιο-δόλωμα να εκτιμάται ιατρικώς για πιθανή ανάγκη χορήγησης αγωγής**. Επιπλέον, να γίνεται χρήση του [Δελτίου Διερεύνησης Περιστατικού Επαφής Με Εμβόλιο-δόλωμα Κατά της Λύσσας](#) (συνημμένο) από την οικεία Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, βάσει του οποίου συλλέγονται δημογραφικά και επιδημιολογικά δεδομένα που αφορούν τις συνθήκες επαφής του εξεταζόμενου με το εμβόλιο - δόλωμα, αλλά διαπιστώνται και η τυχόν ανάγκη για αναζήτηση ιατρικής βοήθειας από το άτομο που είχε δυνητική επαφή με εμβόλιο-δόλωμα.

Τέλος, συνιστάται ο τακτικός έλεγχος του διαδικτυακού τόπου του ΚΕΕΛΠΝΟ (www.keelpno.gr) που αφορά στη λύσσα για οδηγίες και ενημερωτικό υλικό.

Συνημμένα:

1. [ΕΝΤΟΛΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΖΩΟΥ \(γ' έκδοση 02.2015\)](#)
2. [ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ](#)
3. [ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΠΑΦΗΣ ΜΕ ΕΜΒΟΛΙΟ-ΔΟΛΩΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ](#)
4. [ΔΕΛΤΙΟ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΙΘΑΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΙΟ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ \(γ' έκδοση 02.2015\)](#)
5. [ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΙΘΑΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΙΟ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ \(γ' έκδοση 02.2015\)](#)

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. Γεν. Γραμ. Δημόσιας Υγείας
2. Γρ. Γεν. Δ/ντριας Δημόσιας Υγείας & Υ.Υ.
3. Δ/νση Δημόσιας Υγείας

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Όλες τις Υ.Π.Ε. της χώρας

Υπόψη Διοικητών

(Με την υποχρέωση να ενημερωθούν όλες οι μονάδες νγείας αρμοδιότητάς σας)

2. Όλες τις Περιφέρειες της χώρας

✓ Γεν. Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας (έδρες τους)

(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλες οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Πρόνοιας των Περιφερειακών Ενοτήτων της αρμοδιότητάς σας)

✓ Γεν. Δ/νσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (έδρες τους)

(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλες οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της αρμοδιότητάς σας)

4. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Υπόψη Γεν. Γραμματέων

(Με την παράκληση να σταλεί στους Δήμους προς ενημέρωση όλων των φορέων περιθαλψης αρμοδιότητάς τους)

5. Υπουργείο Εσωτερικών

Γενική Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας ΟΤΑ

(Με την παράκληση να σταλεί στους Δήμους προς ενημέρωση όλων των φορέων περιθαλψης αρμοδιότητάς τους)

6. Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος

Λεφέβρη 4

Τ.Κ. 11744, Νέος Κόσμος, Αθήνα

(Με την παράκληση να ενημερωθούν όλα τα μέλη))

ΚΟΙΝ.:

1. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Γεν. Δ/νση Κτηνιατρικής

Δ/νση Υγείας Ζώων

Τμ. Ζωοανθρωπονόσων

Αχαρνών 2, 10176, Αθήνα

3. ΙΦΕΤ

Γρ. Προέδρου

18 χιλ. Λεωφ. Μαραθώνος, 153 51 Παλλήνη Αττική

2. ΚΕΕΛΠΝΟ

Υπόψη Προέδρου

Αγράφων 3-5

Τ.Κ. 15123, Μαρούσι

3. ΕΚΕΠΥ

Υπόψη Διοικητή

Κηφισίας 39, Μαρούσι

4. ΕΣΔΥ

Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ..... Ημερομηνία .....

ΕΝΤΟΛΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΖΩΟΥ

Ονοματεπώνυμο εξεταζόμενου ατόμου*.....
 Τηλ. επικοινωνίας.....
 Περιφερειακή Ενότητα κατοικίας εξεταζόμενου.....
 Ημερομηνία δαγκώματος/ συμβάντος**..... Ώρα: .....

Τύπος έκθεσης: Έκθεση κατηγορίας ΙΙ Έκθεση κατηγορίας ΙΙΙ

Περιοχή συμβάντος.....
 Περιφερειακή Ενότητα συμβάντος.....

Προσοχή!

Σύμφωνα με τη νομοθεσία (ΚΥΑ 331/10301 ΦΕΚ 198/Β/2013, Ν. 4039/2012 και Ν.4235/2014), ο ιδιοκτήτης ζώου το οποίο εμπλέκεται σε περιστατικό επίθεσης ή δήγματος ή ο Δήμος..... (σημειώστε ονομασία Δήμου αν πρόκειται για αδέσποτο) στην περιοχή του οποίου έλαβε χώρα το συμβάν, είναι ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΙ να προσκομίσουν **άμεσως** το ζώο σε κτηνίατρο για παρακολούθηση ή εργαστηριακή εξέταση αναφορικά με τη λόσσα.

Ο κτηνίατρος που παρακολουθεί το ζώο, είναι ΥΠΟΧΡΕΩΜΕΝΟΣ, να αναφέρει **άμεσα** (π.χ. τηλεφωνικώς) τις πληροφορίες από την **αρχική** εξέταση του ζώου στον θεράποντα ιατρό, στον εξεταζόμενο **και** στη Διεύθυνση Δημ. Υγείας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου, και στο πέρας της εξέτασης να αποστείλει το έντυπο παρακολούθησης του ζώου στο:

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ: .....

Τηλ*** : .....

Fax : .....

Επιπλέον, σε περίπτωση που το ζώο εμφανίσει συμπτώματα συμβατά με λόσσα, να ειδοποιείται άμεσα ο θεράπων ιατρός, ο εξεταζόμενος, η Διευθ. Δημ. Υγείας και η τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία.

Η πραγματοποίηση κτηνιατρικού ελέγχου και η **γνωστοποίηση** του αποτελέσματος της **αρχικής** εξέτασης του εμπλεκόμενου ζώου θα **πρέπει να γίνει άμεσα και το αργότερο έως τη λήξη του συστηνόμενου διαστήματος αναμονής** που ορίστηκε έως
ημερομηνία ..... και ώρα .....

Η ανάγκη κτηνιατρικού ελέγχου του ζώου ισχύει ακόμα και πέραν της ως άνω ημερομηνίας και ώρας.

Ο θεράπων Ιατρός

Ο εξεταζόμενος*

* άτομο που εκτέθηκε με δάγκωμα, γρατζούνισμα ή με άλλου τύπου έκθεση που ενέχει πιθανότητα μετάδοσης λόσσας.

** δάγκωμα, γρατζούνισμα ή άλλη έκθεση

***τηλέφωνα επικοινωνίας: σταθερό (και κινητό θεράποντος ιατρού αν είναι διαθέσιμο)

Ο εξεταζόμενος να διατηρεί ένα αντίγραφο του παρόντος εγγράφου και να το προσκομίζει σε επισκέψεις του στο Δήμο της περιοχής του συμβάντος, στον ιδιοκτήτη του ζώου, στη Μονάδα Υγείας και στην Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας.

Να αποστέλλεται με φαξ στην οικεία Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου.

**ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΜΕΡΙΜΝΑΣ (Νοέμβριος 2014)**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΦΑΞ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	26313-61645	26310-51763
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	213-2005252	213-2005127
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	27623-82244	27620-23085
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	2713-610227	2713-610263
ΑΡΤΑΣ	26813-63502	26810-27671
ΑΧΑΪΑΣ	2613-620720	2610-316759
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	22613-50133	22613-50141
ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	213-2100634	210-6010667
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	24623-53316	24623-53180
ΔΡΑΜΑΣ	25213-51319	25213-51320
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	213-1601330	213-1601337
ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	213-2100942	213-2100929
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	22413-64402	22410-64456
ΕΒΡΟΥ	25513-55330	25510-24599
ΕΥΒΟΙΑΣ	22213-53700	22210-36076
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	22370-80237	22370-80419
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	26613-62130	26950-26546
ΗΛΕΙΑΣ	26213-60472	26213-60438
ΗΜΑΘΙΑΣ	23313-50170	23313-50219
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2813-410741	2813-410740
ΘΕΣΠΙΡΩΤΙΑΣ	26653-60184	26653-60184
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2313-330837	2310-546736
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	26513-64140	26510-25292
ΚΑΒΑΛΑΣ	2513-503363	2513-503300
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	24413-50140	24413-50141
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	24673-50221	24673-50274
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	213-1600315	213-1600383
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	26613-62130	26613-62164
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	26713-62700	26713-62712
ΚΙΑΚΙΣ	23413-53607	23410-79724
ΚΟΖΑΝΗΣ	24613-51264	24610-47218
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	27413-63316	27410-80439
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	22810-82468	22810-82626
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	27313-63220	27310-22370
ΛΑΡΙΣΑΣ	2413-506483	2413-506174
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	28413-40380	28410-25603
ΛΕΣΒΟΥ	22513-53909	22510-47425
ΛΕΥΚΑΔΑΣ	26453-60730	26453-60735
ΛΗΜΝΟΥ	22543-51262	22540-22411

ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ & ΣΠΟΡΑΔΩΝ	24213-55822	24210-28739
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	27213-61354	27210-95837
ΝΗΣΩΝ	213-1618565	213-1618564
ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	213-2101212	213-2101216
ΞΑΝΘΗΣ	25413-50130	25413-50131
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	213-1601862	213-1601819
ΠΕΛΛΑΣ	23813-51271	23813-51210
ΠΙΕΡΙΑΣ	23513-51201	23513-51202
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	26823-62199	26823-62195
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	28313-43308	28313-43337
ΡΟΔΟΠΗΣ	25313-54118	25310-83047
ΣΑΜΟΥ	22733-53440	22733-53444
ΣΕΡΡΩΝ	23213-50475	23210-25185
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	24313 51550	24310-24370
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	22313-52807	22310-21296
ΦΛΩΡΙΝΑΣ	23853-50465	23853-50466
ΦΩΚΙΔΑΣ	22653-50530	22653-50535
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	23713-51233	23713-51334
ΧΑΝΙΩΝ	28213-44220	28210-20105
ΧΙΟΥ	22713-52603	22713-52615

Αποστείλατε στον αριθμό φαξ: 210-8842011 ή 210-8818868 (ΚΕΕΛΠΝΟ) – αποστείλατε επιπλέον και στον αριθμό φαξ 210-5237384 (Υπουργείο Υγείας), εάν στον εξεταζόμενο χορηγήθηκε αντιλυσσική αγωγή.

ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΕΠΑΦΗΣ ΜΕ ΕΜΒΟΛΙΟ-ΔΟΛΩΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακής Ένότητας:

_____
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου: _____

1. Στοιχεία εξεταζόμενου που ήρθε σε επαφή με το εμβόλιο δόλωμα:

Όνοματεπώνυμο: _____

Διεύθυνση κατοικίας (χωριό/πόλη/ΠΕ): _____

Ηλικία: _____ Φύλο: αρρεν   θήλυ

Τηλέφωνο (σταθ. & κινητό): _____

Ημερομηνία επαφής με το εμβόλιο-δόλωμα _____ Ήρα: _____

2. Σε ποια γεωγραφική περιοχή έγινε η επαφή με το εμβόλιο-δόλωμα:

Περιοχή (Τοπωνόμιο) _____

Πιο κοντινό Χωριό: _____

Εντός του Χωριού: Ναι   Όχι

Πιο κοντινή Πόλη: _____

Εντός της Πόλης: Ναι   Όχι

Περιφερειακή Ένότητα: _____

3. Ακριβές σημείο εύρεσης εμβολίου-δολώματος:

☐ Εντός ορίων κατοικίας	☐ Γύρω από το σπίτι	☐ Στο πλάι του δρόμου
☐ Πλατεία ή πάρκο	☐ Αγρόκτημα	☐ Άγνωστο
☐ Δάσος / εξοχή	☐ Άλλο _____	

4. Σύνολο εμβολίων-δολωμάτων, με τα οποία ήρθε ο εξεταζόμενος σε επαφή: _____

5. Κατάσταση εμβολίου-δολώματος κατά τη διάρκεια και στο πέρας της επαφής:

Ακέραιο ή μόνο επιφανειακή φθορά

Ρήξη του περιβλήματος

Άγνωστο αν συνέβη ρήξη του περιβλήματος

6. Περιγραφή επαφής με το υγρό περιεχόμενο της κάψουλας που βρίσκεται στο εσωτερικό του εμβολίου-δολώματος:

Επαφή με ακέραιο δέρμα

Επαφή με δέρμα ή βλεννογόνο αλλά υπήρχε προστατευτικό μέσο (π.χ. γάντια, πλαστική σακούλα, γυαλιά)

Επαφή χωρίς προστατευτικό μέσο με:

- Λύσεις συνεχείας δέρματος (π.χ. ανοιχτές πληγές, μη επουλωμένα τραύματα)
- Μάτια (επιπεφυκότας) ή άλλος βλεννογόνος (π.χ. στόματος)
- Άγνωστο
- Άλλου τύπου επαφή (περιγράψτε):
_____

Μετά την επαφή, το εξεταζόμενο άτομο αναφέρει ότι:

7. Έπλυνε την περιοχή του σώματος που εκτέθηκε: Ναι Όχι

Αν Ναι, πόσο χρόνο μετά την έκθεση: _____

Αν Ναι, χρησιμοποίησε νερό και σαπούνι: Ναι Όχι

ή / και αντιοπτικό (πχ ιωδιούχο ή αλκοολούχο); Ναι Όχι

8. Επισκέφθηκε ιατρό; Ναι Όχι

Αν Ναι περιγράψτε:

Σε ποια μονάδα υγείας.....

Χορηγήθηκε από τον θεράποντα ιατρό αντιλυσσική αγωγή;

Δεν κρίθηκε απαραίτητη Εμβόλιο Ορός άλλο .....

Το εξεταζόμενο άτομο:

9. Γνώριζε ότι πρόκειται για δόλωμα-εμβόλιο κατά της λύσσας τη στιγμή που το βρήκε;

Ναι Όχι

10. Γνώριζε ότι είχε γίνει ρίψη/διασπορά εμβολίων-δολωμάτων στην περιοχή τη στιγμή που το βρήκε; Ναι Όχι

Αν Ναι, πως γνώριζε; _____

Ονοματεπώνυμο ατόμου που έδωσε τις πληροφορίες (σε περίπτωση που οι πληροφορίες δεν ελήφθησαν από τον εξεταζόμενο): _____

Ονοματεπώνυμο ατόμου που πήρε τις πληροφορίες από τον εξεταζόμενο και τηλέφωνα επικοινωνίας: _____

Η επαφή χωρίς προστατευτικό μέσο (π.χ. γάντια) με το υγρό που βρίσκεται στο εσωτερικό του εμβολίου-δολώματος: επαφή με λύση συνέχειας του δέρματος ή με βλεννογόνους (μάτια, στόμα) αποτελεί δυνητικά επικίνδυνη επαφή και το εξεταζόμενο άτομο **θα πρέπει να αναζητήσει ιατρική βοήθεια.**

Το εμβόλιο- δόλωμα είναι μεγέθους περίπου σπιρτόκουντου, χρώματος λαδί-καφέ με οσμή ψαριού, φέρει ετικέτα με το τηλέφωνο του ΚΕΕΛΠΝΟ (GR: +30-210-5212000) και αποτελείται από ημισκληρό περιβλήμα και μια κάψουλα εσωτερικά που περιέχει περίπου 2 ml υγρό εμβόλιο με ζωντανό εξασθενημένο ιό λύσσας, χρώματος υποκίτρινου. Φωτογραφίες και οδηγίες διαθέσιμες στο www.keelpno.gr.

έκδοση γ' 02.2015

Αποστείλατε στον αριθμό φαξ: 210-8842011 ή 210-8818868(ΚΕΕΛΠΝΟ) καθώς και στην οικεία Δ/νση
Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του εξεταζόμενου

ΔΕΛΤΙΟ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΙΘΑΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΙΟ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

Μονάδα Υγείας .....
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου .....

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ

Ωρα .....ημερομηνία .....

Τόπος (χωριό/πόλη/ΠΕ).....

Όνομα & Επώνυμο εκτεθειμένου: .....

Ηλικία..... Φύλο: αρρεν θήλυ

Διεύθυνση κατοικίας (χωριό/πόλη/ΠΕ): .....

Στοιχεία επικοινωνίας εκτεθειμένου (σταθερό και κινητό τηλέφωνο): .....

Είδος ζώου που εμπλέκεται σύμφωνα με τις υπάρχουσες μαρτυρίες:

σκύλος γάτα αλεπού άγνωστο άλλο .....

Είναι: αδέσποτο δεσποιζόμενο κυνηγετικός σκύλος ποιμενικός σκύλος

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΚΘΕΣΗΣ

(πρέπει να αναζητηθούν και να εντοπιστούν **όλα** τα τραύματα και οι λύσεις συνεχείας του δέρματος)

Σε ποια ανατομική θέση έγινε η έκθεση; .....

Είναι πολλαπλές οι εκθέσεις (π.χ. δήγματα); ναι όχι

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ (επί καθυστερημένης προσέλευσης να λαμβάνεται υπόψη το αναφερόμενο ιστορικό ως προς την εικόνα του τραύματος)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ III

Δήγμα (δάγκωμα) ή γρατσούνισμα με εκροή αίματος

Επαφή σίελου με βλεννογόνο ή με απροστάτευτο δέρμα που έχει ανοιχτά τραύματα ή μη επουλωμένες πληγές

Επαφή νευρικού ιστού με βλεννογόνο ή με απροστάτευτο δέρμα που έχει ανοιχτά τραύματα ή μη επουλωμένες πληγές

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ II

Μικρής έντασης δαγκώματα, εκδορές, γρατσουνιές, αμυχές ή κακώσεις χωρίς εκροή αίματος (που δεν διαπερνούν το δέρμα)

Επαφή σίελου ή νευρικού ιστού του ζώου με επιφανειακές λύσεις συνεχείας του δέρματος

ΜΗ ΕΚΘΕΣΗ - ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ I

Χάιδεμα, κράτημα ενός ζώου ή επαφή σίελου ή νευρικού ιστού του ζώου με ακέραιο ή προστατευμένο δέρμα

Οποιαδήποτε επαφή με αίμα, ούρα ή κόπρανα ενός ζώου

Έχει γίνει καθαρισμός του τραύματος ή της περιοχής έκθεσης (πλύση/ αντισηπτικό) πριν από την άφιξη στον θεράποντα ιατρό; ναι όχι

Αν ναι, σε πόσο περίπου χρόνο μετά την έκθεση; ..... υπογραμμίστε: (λεπτά, ώρες ή ημέρες)

Πρόσφατος ολοκληρωμένος εμβολιασμός για λύσσα πριν την παρούσα έκθεση;
ναι όχι Ημερομηνία τελευταίου εμβολιασμού: .....

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΘΕΡΑΠΟΝΤΟΣ ΙΑΤΡΟΥ για προφύλαξη από λύσσα

Όνομα & Επώνυμο εκτεθειμένου:.....

Προσέλευση εκτεθειμένου στον θεράποντα ιατρό:

Ωρα .....ημερομηνία .....

1. Άμεση καλή πλύση με νερό και σαπούνι επί 15 λεπτά, καλό ξέπλυμα και καθαρισμός με αλκοολούχο ή ιωδιούχο αντισηπτικό του τραύματος (επί προσφάτου τραύματος -εφόσον ο ιστός δεν έχει επουλωθεί) ή της περιοχής έκθεσης

2. Υποψία λύσσας στο εμπλεκόμενο ζώο με βάση την περιγραφή του εκτεθειμένου

Μη ισχυρή Ισχυρή

- χορήγηση στον εκτεθειμένο και αποστολή στη Διεύθυνση Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της περιοχής κατοικίας του, της Εντολής Κτηνιατρικής Παρακολούθησης Ζώου
- πραγματοποιήθηκε έστω μία απόπειρα εντόπισης και ελέγχου του ζώου
- εξαντλήθηκε ή παρήλθε το διάστημα αναμονής από την έκθεση στο ζώο για τη λήψη του αρχικού αποτελέσματος από τον κτηνιατρικό έλεγχο

Αποτέλεσμα της απόπειρας εντόπισης και ελέγχου του ζώου

Δε στάθηκε δυνατή Το ζώο κρίθηκε υγιές Το ζώο κρίθηκε ύποπτο για λύσσα

3. Προφυλακτική αγωγή κατά της λύσσας που χορηγήθηκε συνολικά στον εκτεθειμένο
(1^η και 2^η επίσκεψη):

Καμία

προφυλακτική αγωγή

Χορήγηση
αντιλυσσικού εμβολίου Ημερομηνία χορήγησης .....

Χορήγηση
αντιλυσσικού ορού Ημερομηνία χορήγησης .....

Αναγράψτε τα συνολικά **I.U.** ορού που χρησιμοποιήθηκαν ..... ή ml .....

Όνομα & Επώνυμο Θεράποντος Ιατρού: .....

Στοιχεία επικοινωνίας:.....

.....
(σταθερό τηλ. εργασίας ή/και κινητό τηλ. αν είναι διαθέσιμο)

έκδοση γ' 02.2015

Αποστείλατε στον αριθμό φαξ: 210-8842011 ή 210-8818868 (ΚΕΕΛΠΝΟ)- αποστείλατε επιπλέον και στον αριθμό φαξ 210-5237384 (Υπουργείο Υγείας), εάν στον εξεταζόμενο χορηγήθηκε αντιλυσσική αγωγή.

ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΙΘΑΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΙΟ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ

Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας .....
Ημερομηνία συμπλήρωσης δελτίου.....

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ

Όνομα & Επώνυμο εκτεθειμένου:.....

Ώρα..... Ημερομηνία .....

Τόπος (χωριό/πόλη/ΠΕ).....

Είδος ζώου που εμπλέκεται:

σκύλος γάτα αλεπού άγνωστο άλλο

αριθμός τους αν είναι περισσότερα από ένα: .....

Το ζώο είναι:

αδέσποτο δεσποζόμενο άγριας πανίδας παραγωγικό άγνωστο

Αν είναι δεσποζόμενος σκύλος, είναι:

κυνηγετικός ποιμενικός συντροφιάς άλλο

Ιδιοκτήτης: Όνομα ..... Επώνυμο.....

Τηλέφωνα επικοινωνίας.....

Τόπος συνήθους διαμονής του ζώου (χωριό/πόλη/ΠΕ):.....

Το ζώο επισκέφθηκε / διαβίωσε σε περιοχή υψηλής επικινδυνότητας το τελευταίο δημητριανό;

ναι όχι

Αν ναι, πού;.....

Αν ναι, εκτέθηκε εκεί σε άγριο ή άγνωστο ζώο;   ναι όχι άγνωστο

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Εάν επρόκειτο για δάγκωμα, ήταν προκλητό;   ναι όχι άγνωστο

Το ζώο είχε συμπεριφορά λυσσάσποιτη;   ναι όχι άγνωστο

Συμπεριφορά ύποπτη για λύσσα (αφορά σε σκύλο ή γάτα):

συνδυασμός από νευρολογικά συμπτώματα που περιλαμβάνουν **αλλαγή της συνηθισμένης συμπεριφοράς, μη αναγνώριση οικείων προσώπων, παράδοξη επιθετικότητα ή οικειότητα- απάθεια, παράλυση, σπασμούς, αστάθεια, υπερβολική σιελόρροια, δυσκολία κατάποσης- άρνηση φαγητού νερού ή αλλαγή φωνής, ασυνήθιστο γάβγισμα-νιαούρισμα -λογμοί ή βράγχος φωνής (βραχνάδα). Συμπεριφερόμενο σαν λυσσασμένο (λυσσόποπτο) θεωρείται και ένα ζώο που θα βρεθεί ξαφνικά νεκρό χωρίς προφανή αιτία. Το προκλητό δάγκωμα (φυσιολογική αντίδραση του ζώου σε εξωτερικό ερέθισμα-ενόχληση ή απειλή) δεν αποτελεί συμπεριφορά ύποπτη για λύσσα. Οποιαδήποτε ένδειξη ασθένειας κατά τη διάρκεια παρακολούθησης του ζώου πρέπει να αξιολογείται από κτηνίατρο.**

Το ζώο είναι εμβολιασμένο κατά της λύσσας;   ναι όχι άγνωστο

Ετέθη το ζώο υπό κτηνιατρική παρακολούθηση;   ναι όχι

Αποτέλεσμα παρακολούθησης μέχρι σήμερα: (ημερομηνία: .....

Υγιές ύποπτο

σχόλια.....

Εστάλη δείγμα από το ζώο για εργαστηριακή εξέταση;   ναι όχι

Ώρα / ημερομηνία αποστολής .....

Αποτέλεσμα εργ. εξέτασης: αρνητικό θετικό σε αναμονή

Συνολικός αριθμός εκτεθειμένων ατόμων στο ίδιο ζώο.....

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΤΕΘΕΙΜΕΝΩΝ* (στο ίδιο ζώο)

'Όνομα & Επώνυμο			
Διεύθυνση κατοικίας			
Ηλικία	Φύλο	Τηλέφωνα επικοινωνίας	Μονάδα υγείας που παραπέμφθηκε
Προφυλακτική αγωγή που χορηγήθηκε για λόσσα Καμία αγωγή ☐ Εμβόλιο ☐ Ορός ☐ Ημερομηνία έναρξης ☐ Ημερομηνία χορήγησης			
'Όνομα & Επώνυμο άλλου εκτεθειμένου			
Διεύθυνση κατοικίας			
Ηλικία	Φύλο	Τηλέφωνα επικοινωνίας	Μονάδα υγείας που παραπέμφθηκε
Προφυλακτική αγωγή που χορηγήθηκε για λόσσα Καμία αγωγή ☐ Εμβόλιο ☐ Ορός ☐ Ημερομηνία έναρξης ☐ Ημερομηνία χορήγησης			
'Όνομα & Επώνυμο άλλου εκτεθειμένου			
Διεύθυνση κατοικίας			
Ηλικία	Φύλο	Τηλέφωνα επικοινωνίας	Μονάδα υγείας που παραπέμφθηκε
Προφυλακτική αγωγή που χορηγήθηκε για λόσσα Καμία αγωγή ☐ Εμβόλιο ☐ Ορός ☐ Ημερομηνία έναρξης ☐ Ημερομηνία χορήγησης			

Κωδικός** ζώον .....

* Συμπληρώνεται από τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοιν. Μέριμνας. Εάν ο συνολικός αριθμός των εκτεθειμένων ατόμων είναι >3, χρησιμοποιείστε πρόσθετα αντίγραφα των παραπάνω πίνακα - η έκθεση θα πρέπει να αφορά στο ίδιο ζώο.

**Συμπληρώνεται από το ΚΕΕΛΠΝΟ

Ονοματεπώνυμο του συμπληρώσαντος το παρόν δελτίο .....
Ιδιότητα.....

Στοιχεία επικοινωνίας (σταθερό τηλ. εργασίας ή/ και κινητό τηλ. αν είναι διαθέσιμο)
.....